

pet i det nærværende Lovforslag og i tidligere Love om dette Emne. Boligsagen, den Sag at skaffe den store Befolkning gode og sunde Boliger og samtidig at regulere Huslejen; maa siges at ligge fjernt fra dette Lovforslag, som kun er i al Beskedenhed et Forsøg paa at komme Byggeforeninger rundt om i Landet til Nytte. At der skulde kunne gives dette Lovforslag et saa vidt Omraade, som Boligsagen vilde kræve, tvivler jeg om; men det er jo muligt, at et Udvalg kunde belære mig om noget andet. Kun vil jeg tro, at det i Øjeblikket vilde skorte paa de fornødne Midler hos Statskassen til at komme en saa stor social Lovgivning i Møde.

Det er særlig det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott), jeg maa beskæftige mig med, og hvis interessante Foredrag der ogsaa er al Grund til at beskæftige sig med. Det ærede Medlem er jo ikke fornøjet med Loven. Han er velfornøjet, saa vidt jeg forstaar, med, at der udlaanes til Byggeforeninger; men han vil ogsaa have, at Finansministeriet skal have Ansvaret for, hvorledes der bygges. Lovens Tekst har ikke krævet andet, end at Finansministeriet efter de Attester, der forelaa, skulde have Ansvar for, at det var sunde Boliger, der opførtes, og jeg ved ikke, om der kan bebrejdes Finansministeriet noget i denne Henseende. Naar det ærede Medlem drager det æstetiske Moment med ind og siger, at Finansministeriet ogsaa skulde sørge for, at disse Boliger var smukke, vil jeg sige, at det ligger i og for sig ikke i Loven. Det vilde være heldigt, om man tog den Slags Hensyn, men var det ikke rimeligt, at det ærede Medlem henvendte sine Bebrejdelser paa dette Punkt til de Byggeforeninger, der bygger? Saaledes som Sagen har foreligget, har efter min Mening Finansministeriet ikke kunnet have noget Ansvar derfor, ikke kunnet blande sig deri. Der har været Tale om at bygge billige Boliger, om at bygge sunde Boliger, men mere havde Finansministeriet ikke Ansvar for, og altsaa synes jeg, at det ærede Medlems Kritik ikke ganske passer.

Naar det ærede Medlem (Marott) altsaa er af den Mening, at Lovforslaget som saadant ikke vilde gøre nogen Nytte, vil jeg sige til ham, saaledes som jeg tror, ogsaa det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen) har sagt: Ja, men Loven har dog i høj Grad været benyttet; den har været saa stærkt benyttet, at der altid har været talrige Ansøgninger om at

faa disse Laan bevilget, og endnu inden dette Lovforslag er blevet ophøjet til Lov, hvad jeg jo kan haabe paa, det vil blive, er der stadig kommet Andragender ind til Finansministeriet om at faa Del i Laan efter den nye Lov. Jeg er bange for, at det ærede Medlem i sin Iver stiller sig saaledes, at han virker for et bedste, der bliver det godes værste Fjende. Saaledes som Loven har foreligget, og saaledes som Lovforslaget nu ogsaa er formet, er der ikke Tvivl om, at Loven og Lovforslaget imødekommer en Trang, som meget stærkt gør sig gældende, og naar denne Trang er til Stede, og man altsaa kan imødekomme den med Bestemmelser som dem, Lovforslaget indeholder; er der saa ikke nogen Grund til foreløbig at blive staaende derved fremfor at udvide det saa stærkt, at hele Rammen sprænges?

Det ærede Medlem (Marott) var ikke fornøjet med de nye Bestemmelser, jeg havde indført i Lovforslaget. Det gør mig ondt. Jeg troede egentlig, at de kunde vinde hans Sympati, nemlig det, at Laanesummen fremtidig kunde gaa op til $\frac{4}{5}$ af Værdien. Det er han imidlertid imod, og han henviser til, at man kunde laane paa anden Prioritet i Stedet for. Derved vilde ogsaa de 400,000 Kr., der stilles til Raadighed, kunne faa en større Anvendelse, idet flere Byggeforeninger da vilde kunne faa Laan. De $\frac{4}{5}$ skulde imidlertid efter min Mening bidrage til, at der kun blev eet Laan. Det ærede Medlem henviste i øvrigt til Husmandsloven og sagde, at naar man der laaner op til $\frac{9}{10}$ af Værdien, kunde man ogsaa gøre dette her. Men det ærede Medlem glemmer, at ifølge Husmandsloven ydes der kun eet Laan; det er ikke paa anden Prioritet, men man faar hele Laanet under eet, det er altsaa første og anden Prioritet paa een Gang og kan gaa op til $\frac{9}{10}$. Men naar det ærede Medlem i øvrigt sammenligner Husmandsloven med det foreliggende Forslag, maa jeg dog gøre opmærksom paa, at der er en Væsensforskel mellem Husmandsbruget og Huset, der kun er til Beboelse. Naar man laaner til Husmand, som skal sætte Bo i den Forstand, som der ogsaa mere og mere gøres gældende, at Husmandsbruget skal ernære dem, er det dog væsentlig forskelligt fra det, som omhandles i dette Lovforslag, som gaar ud paa at give Laan af Statskassen til Boliger for Folk, der ernærer sig paa helt andre Maader. Der er her nok Tale om Lejere og Ejere, men det er dog ikke Folk, der ernærer sig af disse Bygninger.